

مروری بر اثر محافظتی گیاهان دارویی بر سرکوب سیستم ایمنی ناشی از سیکلوفسفامید

علیرضائی^۱، کبری شیرانی^{۲*}

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه سم‌شناسی، دانشکده پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

۲- استادیار، گروه سم‌شناسی، دانشکده پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران (*نویسنده مسئول)

چکیده

سیکلوفسفامید یک داروی سیتوتوکسیک است که می‌تواند هم ایمنی هومورال و هم ایمنی سلولی را سرکوب کند. ترکیب گیاهان دارویی سنتی و داروهای شیمی درمانی برای بهبود ایمنی و کیفیت عملکرد زندگی استفاده می‌شود. در این مقاله، اثرات عصاره‌های گیاهی، اجزای فعال و مشتقات آن‌ها بر سرکوب سیستم ایمنی ناشی از سیکلوفسفامید مورد بحث قرار می‌گیرد. از کلمات کلیدی مناسب برای جستجو از طریق PubMed، Scopus، Web of Science و Google Scholar استفاده شد. تمام نتایج مرتبط منتشر شده تا دسامبر ۲۰۲۱ برای بررسی نهایی انتخاب شدند. بیش از ۵۰ مقاله یافت شد که در آن‌ها عصاره‌های گیاهی، اجزای فعال و مشتقات آن‌ها برای اثرات محافظتی ایمنی آن‌ها در برابر سمیت ایمنی ناشی از سیکلوفسفامید آزمایش شده است. اگرچه چندین گیاه در مدل‌های حیوانی موثر هستند، هیچ مطالعه‌ای بر روی مدل انسانی انجام نشد. با توجه به نتایج می‌توان ادعا کرد که گیاهان و ترکیبات فعال آن‌ها کاندیدهای خوبی برای درمان کمکی در شیمی درمانی برای کاهش سمیت ایمنی سیکلوفسفامید هستند.

واژگان کلیدی: فیتوتراپی، گیاهان دارویی، محافظت، سیکلوفسفامید، سمیت ایمنی